

Lov og Evangelium

Nr. 9

NOVEMBER 2010

46. årgang

Over alt herlig er et dekke

Av Marcus Söderberg

«...over hvert sted på Sions berg og over dets forsamlinger skal Herren skape en sky og en røk om dagen og en glans av luende ild om natten. For over alt herlig er det et dekke.» Jes 4:5

Over alt herlig er det et dekke. Det er en åndelig lov. Dette ordet forklarer hvordan Gud kan si: «Bare godhet og miskunnhet skal etterjage meg alle mitt livs dager» (Sal 23:6), og uttale mange lignende ord, når vi så ofte ser det stikk motsatte. Det ser ut til at det er verdens barn det går godt med og at de kristne må lide motgang etter motgang. Du er kanskje i en slik situasjon, med en spesiell synd som forfølger deg, en vanskelig slektning eller nabo, et hissig temperament, eller det kan være så mange andre ting.

Fordekt nåde

Husk da at over alt herlig er det et dekke. Hans hellige lov dømmer deg for synd for at du skal gi ham rett og fly fra den, til ham som døde for den. Guds tuktt er fordekt nåde. Han vil deg evig vel. «For den Herren elsker, den tukter han, og han hudstryker hver

sønn som han tar seg av» (Heb 12:6). For alt som fører deg nærmere Gud, er medgang i bibelsk forstand.

Det beste eksemplet på denne sannhet er vår Herre Jesus Kristus selv. «Foraktet var han og forlatt av mennesker, en smertenes mann, vel kjent med sykdom. Han var som en som folk skjuler sitt åsyn for, foraktet, og vi

Gustave Doré

Emmausvandrernes øyne ble holdt igjen

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:
Red.nemnda ved form. Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger, Rolfsnes, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 – Mobil 412 45 598
E-post: magne.ekanger@bluezone.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMIJSJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytre misjonsarbeid i Moldova.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175, 3158 Andebu. Tlf. 33 44 14 19/414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Ingar Gangås,
Furustua, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50 – Mobil 901 51 234
E-post: ingang@c2i.net

Kasserer: Sara Heian, Fossnesveien 13A, 3160 Stokke.
Mobil 938 49 087 – E-post: sara@heian.se
Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: 0010639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesvn. 13B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
Bankgiro: 3000 16 68516
E-post: bibelskolen@nll.no
Rektor: Per Bergene Holm
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

*Aldrig är jag utan fara,
kan dock alltid säker vara.
Alltid någon nöd, men se,
alltid ock en Frälsare!
Aldrig fri från syndens smärta,
men dock tröstad vid Guds hjärta.
Aldrig utan kamp och strid,
alltid dock på djupet frid.*

Thomas Kingo

aktet ham for intet» (Jes 53:3). Ja, det så virkelig ut som nederlag da folket forlot ham (Joh 6:66-67), eller da han hang på korsets tre som en ugjerningsmann (Jes 53:12; Mar 15:27). Men i alt dette mer enn seiret han, for han vant oss en evig forløsning.

Og som det var et dekke over Jesu herlighet, er det også et dekke over hans tjenere. Men en dag skal dekket tas bort. Da skal vi få se ham som vi til da bare har sett med troens blikk, og da skal alle som tror bli ham lik og for alltid være fri fra syndens daglige plage. Er det ikke det du stadig lengter etter her nede i jammerdalen?

Er det ikke slik med deg, er det nok ikke *det* målet som venter deg, men et ganske annet. Da går du ennå med et dekke over ditt hjerte, da lever du ennå i den gamle pakt og ser ikke hvem du er og den frelse du trenger, den som han har beredt for deg av bare nåde. Men hør: Det er en plass for deg ved Jesu hjerte, du som treller under loven, og det finnes ennå rom for deg ved nådens kilde. Hør det, du som plages av din synd, ja kanskje den synd du falt i for tusende gang!

L&E

Vekkelse på bedehuset

Av Ingar Gangås

Jeg husker som barn og ungdom at det var mange forskjellige forkynnere fra flere ulike organisasjoner som besøkte bedehuset der jeg vokste opp. Enkelte ganger sto de nesten i kø for å slippe til med sine møteuker. Jeg var ofte med. En god stund før møtet tok til, senket det seg en høytidelig stillhet over forsamlingen. Det var en stille forventning om å «få» noe, og vi var på hellig grunn.

Forkynnerne var svært forskjellige. Noen var mer originale enn andre. Og det hendte ikke sjelden at en nesten kunne bli litt redd for dem. Et hellig alvor fulgte med når de skildret den levende Gud som ikke tåler synd. Gikk de over til å «male» Jesus på korset, kunne det hende at det blinket en tåre på kinnet hos dem. Unggutten gikk ikke ut igjen fra møtet uberørt. Guds ord kunne «sette seg fast».

Var det vekkelse? Nei, ikke hvis du tenker på de store vekkelsene jeg bare har hørt eller lest om. Men det var

vekkelse likevel, for Ordet grep tak i oss. Når Guds ord forkynnes, *skjer det noe*, og det vender aldri tomt tilbake.

Det eneste virkelige vekkelsesmiddel er Ordet fra Guds munn. Har vi glemt det i dag? Er predikanten mer opptatt av å polere sine egne tanker enn å tigge og rope til Gud om et «budskap»? Er tilhørerne kommet for å «høre» Guds «røst»? Eller står bedehusene tomme?

Forbarm deg over oss Jesus! «Sommeren er forbi, høsten er til ende, men vi er ikke frelst» (Jer 8:20). L&E

Nyttårssamling

Bibelskolen på Fossnes

29. desember 2010 –

1. januar 2011

Talere: Per Gustafsson (S) m.fl.

Kontakt bibelskolen, tlf. 33 33 89 00, for informasjon og påmelding!

Program i neste nummer av bladet.

Innholdsfortegnelse – Lov og Evangelium, nov. 2010

Over alt herlig er et dekke. Av Marcus Söderberg	side 1
Vekkelse på bedehuset. Av Ingar Gangås	side 3
Johannes Brandtzæg – læreren. Av P. S. Eikrem	side 4
Vekkjing. Av Ivar Sollesnes	side 7
«Gråt og tenners gnissel». Av B. A. Lindeland	side 9
Hvorfor uteble vekkelsen? Av Axel B. Svensson	side 10
Oppstandelseslivet i Kristus. Av Sigbjørn Agnalt	side 16
Teoretisk kristendom. Av Hans Erik Nissen	side 17
«Velt alle dine veier...» Av Mia Hallesby	side 20

Johannes Brandtzæg – læreren

Av P. S. Eikrem

I et brev til sin svigerfar, byfogd Heuch, datert 25. mars 1896, skriver Johannes Brandtzæg:

«Jeg har helt siden jeg kom hjem fra Kina hatt flere oppfordringer til å begynne en folkehøgskole, og for et par år siden tenkte jeg alvorlig på å gå i gang her på Fjøsanger. Men dette sted er ikke det heldigste. Det ligger for nær byen med dens uro og adspredende innflytelse. (...) Thina og jeg har hatt, og har, en følelse av at vi har ansvar for de penger som er betrodd oss, at de ikke utelukkende tjener oss selv. Derfor har det spørsmål ofte kommet til oss: På hvilken måte kan vi best tjene Guds rike og det samfunn vi står i, med det som Gud har gitt oss? I dette øyeblikk synes vi å se at mange ting peker mot at her ligger et stort krav vi neppe med god samvittighet kan unndra oss. – Skolen må være positiv i form og ånd og være grunnet på Jesus Kristus og ham korsfestet».

Skole på Framnes i Hardanger

Brandtzæg hadde vært på mange steder som kunne egne seg godt, særlig hadde han festet seg ved et sted i Kvam i Hardanger og blitt kjent med folket der. Han hadde en god venn i sognepresten i Vikøy, Christie, og kapellanen hans, Realf Ottesen, hadde han kjent helt fra skoledagene i Trondheim. Den idylliske prestegården,

naturen, de landlige forhold, alt tiltalte ham. Folket der inne likte han også.

Så var det under et møte på Jæren ved nyttårstid 1896. Forsamlingen besto vesentlig av ungdom. Da han så utover denne ungdomsflokken, slo tanken ned i ham: «Reis til Vikøy og opprett en folkehøgskole der». Det var så tydelig som det var et menneske som talte til ham.

Han kjøpte et nes av prestegården, som en gang må ha vært en holme, for den ble kalt «Prestholmen». I skjøtet fikk den navnet «Framnes».

Høsten 1897 sto skolen ferdig og det første kullet flyttet inn. Å få det hele i gang, med skolebygg, privatbolig, lærerbolig, veier, telefon og jord som måtte kjøres på til hage og blomsterbed, hadde kostet utrolig mye. Brandtzæg hadde nedlagt godt og vel 70 000 kroner, og til senere utvidelser og utbedringer gikk det 20 000. Det var stor kapital den gangen.

Rikt kristenliv

Den bygd Brandtzæg kom til, Kvam kommune, eller Vikøy prestegjeld, var på mange måter særegen. Naturen er uvanlig vakker, og her har det vært et rikt kristenliv helt fra Hans Nielsen Hauges tid. Det fortelles at Hauge gikk fra bygd til bygd, fulgte folket i slåtten, og at han bodde i Steinsdalen. Noen særlig inngang fikk han likevel ikke, men hans disipler

gjorde det. Samson Trå fra Herand holdt møter i Kvam i 1801. Det ble vekkelse. Mange ble vunnet. Den neste vekkelsen kom med Elling Eielsen fra Voss i 1836, og siden var det slik at vekkelsene gjestet Kvam med kortere eller lengre mellomrom. Fra å være en middelmådig eller tilbakestående bygd, ble den til en av de fremste i vårt land, åndelig som økonomisk. Disse vekkelsene gjorde også Kvam til en av de beste misjonsbygder.

Brandtzæg fikk være med i en av de største vekkelsener som noensinne har gått over Kvam. Det var i 1903-04. Han sto allerede den gang, og helt til han reiste i 1912, som den selvskrevne leder for de troende der.

Da Brandtzæg flyttet til Framnes, ble også en annen tanke til virkelighet. Det var tanken om en misjonsskole. Den ble åpnet i 1898.

Mange prøvelser

Ordinasjonsstriden, og mange andre skuffelser forbundet med noen ansettelse av arbeidere ute og hjemme, var forhold som brakte Brandtzæg mye sorg i tiden som fulgte. I tillegg kom et økonomisk trykk som begynte å melde seg. Han var falt i hendene på eiendomsmeglere og sakførere, som enten ikke maktet å bedømme situasjonen riktig eller handlet lettsindig med andres midler. Men det tyngste og hardeste slag rammet ham da hans unge hustru døde fra ham i 1898.

Fru Thina Brandtzæg var en av disse sjeldne mennesker som kommer inn i en manns liv, og som på mange

Redaksjonelt

Flere artikler i dette nummeret har «vekkelse» som tema.

- Johannes Brandtzæg var med i en av de største vekkelsene som gikk over Kvam i Hardanger. Les om læreren som kom til Framnes og ble et redskap mellom de unge, side 4.
- Mange er mer redd for å miste sin kristendom enn å miste en levende Frelser, sier forkynner Ivar Sollesnes på side 7.
- Forkynner Axel B. Svensson tar opp spørsmålet: «Hvorfor uteble vekkelsen?» på side 10.
- Sigbjørn Agnalt minner om bønnens betydning, side 16.
- «Hvorfor blir kristendommen så teoretisk?» spør Hans Erik Nissen på side 17.

Vi kunne trenge en gjennomgripende vekkelse. Men det er et stort spørsmål om vi «tåler» den dersom den skulle komme. *I.G.*

måter er med og omskaper det. Hun var en stille tilbakeholden kvinne med dyp gudsfrykt, og med et vinnende vesen. I hennes hjem var alle velkomne, høy som lav; det ble ikke gjort forskjell på noen. Hun ble gravlagt på Vikøy kirkegård ved siden av lille Fredrik, som de hadde mistet tidligere.

For Brandtzæg var det til stor trøst at hun etterlot ham en sønn, Anton Martinus (født 20. februar 1898). I ham var brodden av sorgen på mange

måter tatt bort. Det hersket et godt forhold mellom dem. De lokket fram smilet, og de kunne også stryke bort tårene hos hverandre.

Det er ikke til å undre seg over at Brandtzæg ble noe mørk og tung. Hans innesluttede vesen gjorde at det var få som våget å nærme seg ham. I undervisningen var han rolig og klar, og kunne en få et smil av ham, var det som å få sol på en uværsgdag.

Bønnen holdt ham oppe

Den hemmeligheten som bar ham oppe, og som tross den byrden han måtte bære, gjorde at han også kunne være lys og glad, var denne: Hver morgen fra klokken sju, eller tidligere, var han på kontoret. Døren var lukket, men det hendte jo at det var noe som hastet og som gjorde at det måtte bankes på døren. På bordet lå da en oppslått bibel, eller den lå på kontorstolen som var flyttet litt ut fra skrivepulten. Over hele personen lå det et drag som tydelig fortalte at han hadde samtalt med Gud. Du kunne bli innbudt til å knele ned ved siden av ham, om det ikke hastet, og den som det fikk, om ikke mer enn en eneste gang, oppdaget kilden han øste av i denne sorgens og motgangens tid.

I 1907 ble Brandtzæg gift for andre gang. Betzy Volckmar var født i 1864, og var fra Kristiansund. I henne fikk Brandtzæg en trofast medhjelp, stille og tilbakeholden, men med et udelt misjonssinn og hjertelag for det arbeid han hadde gitt sitt liv til, og for ham, som hadde vunnet henne.

*Betzy
Brandtzæg*

Fra Framnes til Oslo

På generalforsamlingen i Ålesund i 1909 fikk fellesstyret fullmakt til å selge misjonseiendommen på Framnes og flytte misjonsskolen. Brandtzægs økonomiske stilling var da slik at han måtte selge Framnes.

Flyttingen avsluttet en rik epoke i Kinaforbundets historie. Faren var at vestlandsvennene ville bli motløse og slutte. Men de sluttet ikke. De sørget, men de var med, like hjertevarme og pålitelige. Det er vestlandsvennenes uvisnelige heder. Forhåpningene var at Østlandet, og spesielt Oslo, kunne vinnes mer enn tilfelle hadde vært tidligere.

*Fra boken «Johannes Brandtzæg –
hans liv og virke»,
Det Norske Lutherske Kinamisjons-
forbund, Oslo, 1934
Utvalg og bearbeidelse: I.G.
Serien avsluttes i neste nr.*

Vekkjing

Av Ivar Sollesnes

Takk for brev! Du får orsaka meg, men eg er ikkje klår over fullt og heilt kva det gjeld. Her er så mange ting i livet som kan gjeva rom for mange meiningar og synsmåtar, uten at det har noko å seia for vårt gudsförhold eller vårt ändelege brorskap.

Guds ord lærer oss tvert om at det er naudsynleg med strid – for at det sanne kan koma fram og at dei ändeleg fråfalne kan koma for ein dag. Legg berre merke til, i ei sann ändeleg vekkjing, kor alvorleg ho grip om seg i dei gamle truande sitt liv og riv sundt eit sant liv med Gud, så den ærlege sjel får sjå hjarta sine *løynde synder* i Guds ljös – og då ropar me som Guds folk har ropa før oss: Eg er *fortapt!* Eg er ein mann med ureine lepper og bur midt imellom ureine folk. Eg hadde aldri opplevd ei sann og sunn vekkjing i livet mitt, utan at Guds Ande først fekk föra meg fram i Guds ljös.

Då sat me ikkje att med læra om Gud, men: Ve meg! slik Bibelens menn seier; Eg har mött Gud, og hans rettferdsdom er ein levande dom frå Guds ord, like inn i hjarta sitt løynd-rom.

Slik lærer Guds ord, som skal döma levande og döde.

I dag vil dei ikkje inn i sanningsljösset frå Gud så synda vert levande og reiser med heile vårt liv. (...)

No går eg ut frå at du kjenner meg såpass at du veit at eg ikkje er bunden av religiöse former, men eg er bunden

frå heile mitt indre liv til ein personleg Frelsar – som lever i og gjennom meg i alt det eg er og gjer. Veit du kva Guds ord seier om dette livet? På same måten som de tok imot Kristus Jesus som Herre, så ferdast i lag med han. Har me noko å rosa oss av då?

Då hadde me ikkje sanning i hjarta eingong, for me ville overgje oss til han, men når me leita etter sanninga i hjarta, fann me berre lygn og vondskap. Kva hende då? Me var fortapte, så fortapte, at me ikkje kunne gripa Frelsaren, som me ut frå Guds ord, og i vår naud ville og måtte ha fatt på. «Frel meg!», sa Peter. Då rekte frelsararmen til å nå Peter, og berre då.

Nå er her omvending utan eit knust hjarta, eit kjensleliv i naud og «rørelse», men det er få, ytterst få, som Jesus får vera äleine om å frelsa. →

I heftet «Kristenlivet slik eg mötte det», av Samson Lid, gjengir han et brev som ble sendt til emissær Ivar Sollesnes 11. februar 1958. Det er vekkelse blant de unge i Kvam i Hardanger, og avsenderen er i tvil og spør om hvordan en bør stille seg til dette nye. Vi skal ta for oss noe fra Sollesnes sitt svarbrev av 14. februar, da vi tror at det han skriver har stor betydning også for oss og for kommende generasjoner. Red.

Er det så nokre ærlege sjeler som gjev sanninga rett i sitt hjarta, og vert heilt fortapte, også i sin kristendom, vert mange av dei frie «ovanpåkristne» forferda, og dei ser noko som dei er heilt framande for. Dei er reddare for å misja sin kristendom enn dei er for å misja ein levande Frelsar. (...)

Mange truande gløymer at syndforlatinga er ei nådegåve, som ingen av oss skal taka, men nåden vert alltid i tid og æva – uforskyldt. Heile himmelen skal gjennomljoma av dei frelste sin song, for det er heilt av nåde.

Når me så får nåde frå Guds Ande til å vera fattige i ånda og sanne i vårt daglege samliv med vår Frelsar, vert Jesus stor. Alt gjev me vår Frelsar og alt får me frå han. Då vert me i sanning små og vesale i eigne augo, men rike i tillit til Jesus.

No veit eg ikkje om du er hjulpen med dette svaret? Eg veit for visst at deira tal som lever på sin kristendom utan Kristus i dag, er stort. Eg kan ikkje svara annleis no. Dei klåre linjer som Vincent Færevåg har i si forkyning, er dei same som har bore meg gjennom alle stormar i alle åra. Det kan eg vitna som har vore i arbeid like frå 1905 og er det endå. (...)

Eg veit at den måten eg har bore Guds ord fram på, har forarga mange, også hjå dykk. Gamle Lars Kaldestad i Øystese og eg hadde det framifrå gildt i lag, og han la Ordet fram etter same linjer, men det var ikkje etter alles smak, det fekk me merka.

Den einsarta forkyning der dei seier at dei berre forkyner evangeliet,

har ført til stor åndeleg død og ført mange inn i mørke og tvil, eller i åndeleg ro – i ei død tru med store talemåtar.

Ein kristen utan kamp mot synda og satan, kan det gå an? Kan me leva med Gud utan å anfektast? Har me fått noko frå Kristus, vil nok satan prøva å rana det frå oss, men då må me koma i hug at det står skrive: «På same måten som de mottok Kristus Jesus som Herre, så vandra med han». Då får me verkeleg nåde, heilt uforskyldt ved forløyisinga i Kristus Jesus. Då må me takka.

Om det eg har skrive kan vera til noko hjelp og rettleiing, veit eg ikkje, men eg veit at min gjenløyser lever. Det er nok.

Eg har ikkje greia på dette du kallar «noko nytt» i di bygd. Eitt og anna har eg høyr, men det du nemner, kan eg ikkje svara på annleis enn eg har gjort ved å framføra dei gamle leiarane og det gamle folks liv, tale og framferd.

Mange gonger har eg fått høyr den kalde kritikken: «Du er under lova du», eller: «Du er den heimeverande sonen». No løyser dei sjeler som ikkje er bundne fast i Guds heilage krav!

Det kjem ein dag etter denne òg, og då er det godt om me kunne vera sanne mot oss sjølve og imot Guds Ande og ord, så me kan halda fram alt Guds ord til ros på dommens dag.

Lat oss ikkje riva med av tidsstraumen, kva kant den kjem frå; men halda fast på ein dagleg ny nåde i ei åndeleg fattig sjel. Då er me rike i Gud.

«Gråt og tenners gnissel»

Av B. A. Lindeland

Jesus bruker dette uttrykket gang på gang som slutningsatts i sine taler (Mat 8:12; 13:42; 22:13; 24:51; 25:30).

Det er altså et sted der det bare lyder gråt, et sted uten en eneste lysstråle, et sted der mørket ruger tungt og knugende. Det er et sted der en dør fører inn, men hvor det ikke er noen dør som fører ut – et redselens sted!

Hvem er det som kommer til dette sted? Det er «rikets barn», som ikke har bryllupskledning på. Det er «alle dem som volder anstøt, og dem som gjør urett». Det er «den onde tjener» og «den unyttige tjener».

Hvorfor forteller Jesus om dette redselens sted? For å skake oss opp av søvn og sløvhet, slik at vi undersøker hvilken vei vi vandrer på og hvor veien fører oss hen.

Vi vil jo til himmelen. Ja, men «rikets barn» ville også dit. Og mannen uten bryllupskledning, og «den onde» og «den unyttige» tjeneren – til himmelen ville de alle sammen.

Møter

Desember

4.-5. Askim	Asbjørn Fosslil/ Gunnar Fosslil
5. Mosvik kl. 11	Ingar Gangås
5. Randaberg kl. 19	Lars Fossdal
5. Årnes	Konrad Fjell
12. Sannidal kl.15	Martin Fjære

*I dag kommer budskap
fra himmelens Gud,
at sovende sjele må våkne!
Hver haste og smykke
seg så som en brud
vil være når brudgommen kommer!
O, synder, du sikre,
hva tenker du på,
som ennå vil sove
på brennende strå?
O, våkn dog, før døden deg kaller!*

Og i grenseløs lettsindighet tenkte de, at de skulle klare seg frem til dette skjønnne mål på den vei de vandret.

Men de tok forferdelig feil. De var *himmelvandrerer på veien til – helvetet!*

Vi vil til himmelen. Vandrer vi også på den veien som fører dit?

Jesus har den kjærligste hensikt med å stille oss inn for dette spørsmål.

Blir vi ved nærmere undersøkelse forvissnet om at vi er på den rette veien, da vil nemlig denne forvissning bringe oss *fred og trygghet.*

Blir vi derimot overbeviste om at vi vandrer på «smertens vei», på den vei som fører til stedet med gråt og tenners gnissel, da måtte vel denne overbevisning i den grad fylle oss med redselens alvor, at vi uten utsettelse ville omvende oss fra vår onde vei. Og det er dette Jesus tilsikter.

L&E

Hvorfor uteble vekkelsen?

Av Axel B. Svensson

Håp om vekkelse

Høsten 1939 så det ut som det svenske folket skulle våkne. Og det våknet. Men vekkelsen var egentlig bare av nasjonal karakter. Fedrelandets betydning tok oppmerksomheten. En begynte å akte høyt vår kulturelle arv og den rettsorden vi var arvtagere av.

Mange tegn varslet også at en religiøs vekkelse var svært nær. Uten tvil gjennomskuet mange det be- drageriske i de ateistiske ideologiene, som allerede under den første verdens- krig var kommet i vanry. Da en ny, stor krig brøt ut, og ufreden siden brøt inn over Finland som en stormflod, be- gynte en til og med å innse hvordan den religiøse likegyldighetens armod manglet kraften til å bære og hjelpe. En vendte seg til, og søkte, fedrenes Gud og de evige kraftkilder som våre forfedre i vanskelige tider hadde drevet av til stor styrke. Alt tydet på at den dypt nasjonale vekkelsen skulle føre til en religiøs oppvåkning. Og det skjedde. Til og med de styrende myndigheter regnet med dette og anså omsorgen for sjelen som en del av den nødvendige beredskapen.

Nasjonalt og religiøst har Sverige virkelig til en viss grad våknet. Men noen kristelig vekkelse, som førte til at tusenvis ble omvendt til den levende Gud, har vi ikke sett. For religiøs vek- kelse og omvendelse til Gud i ånd og sannhet er langt fra det samme alltid.

Hva kan det komme av at den dype, kristelige vekkelsen uteble eller ble iaktatt bare her og der, og berørte bare et fåtalls individer? Det var så mange gledelige og lovende tegn. En hadde liksom rett til å forvente en åndelig vårtime midt på vinteren. Hvorfor kom den ikke? Hvorfor stanset det hele bare som et landsomfattende tilløp?

Svaret kunne kanskje gis på mange måter. Kort og rett på sak kan det skje uten noen egentlig utredning. Men vil vi medvirke til et godt resultat, er det nok nødvendig å få mer rede på år- saken og de forhold som førte til at et så spesielt «nådetilfelle» for vår nasjon kom til å forfeiles så totalt. For muligens kan det ennå skje en for- andring. Og nettopp i det håpet vil vi legge frem noen synspunkter og fakta. Men allerede i begynnelsen vil vi på- peke at først og fremst ligger ansvaret for vekkelsens uteblivelse på de kristne og spesielt på prestene og predikantene i vårt land. Dessverre har vi ikke utført vårt embete tilfredsstillende.

Tidens tegn

Hver særskilt begivenhetsrik tid – etter kristendommens første frem- treden – har alltid hatt som kjennetegn blant mange andre, at såkalte domme- dagsprofeter har opptrådt med en mer eller mindre bestemt forkynnelse av verdens undergang og den ytterste dag som meget nært forestående.

Vår tid har allerede nok av endetidstegn som beviser sannheten i det som skal skje. Og – det skulle være rent beklagelig om sønnen var så stor at ingen kom til å tenke på de ytterste og siste tider. En slik sløvhet hadde vært mer sørgelig enn de svært så forvirrende utleggelsene av de apokalyptiske profetiene (åpenbaring av de siste ting. *Red. anm.*). Disse utleggelsene er ofte preget av usunn åndelighet og nysgjerrige forsøk på å trenge inn i Guds rådslutning for å vite dag og stund for Kristi gjenkomst, tvert imot Skriftens klare advarsler om unyttige spekulasjoner. Men selv slik usunn åndelighet har mer med åndelig liv å gjøre enn den helt likegyldige sønnen.

Maner til oppvåkning

En må være helt blind for ikke å se at vår moderne tid er full av det som Den Hellige Skrift sier skal prege endetiden. Det mangler ikke på krig og rykter om krig. Naturkatastrofer forekommer. Hungersnød er en realitet for millioner av mennesker. Farsottene herjer. Allerede nå har mange fortvilt over havets og bølgenes brus, og miner og torpedoer eksploderer. Og med all grunn sa en fremtredene kirkeleder i en tale ved en presteinnssettelse at han så på nåtiden som nærmest fotografert ut av Lukasevangeliets 21. kapittel.

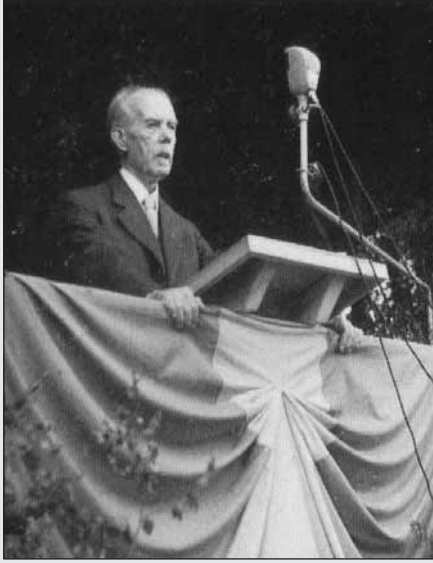
Kanskje er det bare to av Skriftens angitte tegn på verdens undergang som synes uklare. Kristus taler om en «lovløshet» i Mat 24:12. Det samme gjør Paulus i 2Tes 2:1-12, der han også sier noe om «den kommende antikrist».

I en verden breddfull av lover og forordninger, kan det jo synes noe merkelig å snakke om lovløshet, spesielt når en tenker på at de statene som har tydeligst antikristelig stempel, er de land hvor lovene håndheves mest blodig og hardhendt.

Blant nålevende statsoverhoder er det vel ingen som direkte peker seg ut til å kunne bli den siste og egentlige antikrist. Vi er oppmerksomme på at det finnes kristne som uten betenkeligheter er rede til å utpeke både en og to av tidens størrelser som syndens menneske, fortapelsens sønn. Men nettopp dette at mer enn én kan påvises å eie de drag Skriften betegner som antikrist, bør besinne oss til varsomhet, og en har vel mest grunn til å anse de nåværende personligheter som «forløpere» til den rette og siste antikrist.

Men – hva har dette å gjøre med spørsmålet om hvorfor den kristelige vekkelsen uteble i vårt land? Jo, det virker som de kristne har hatt sin oppmerksomhet mer rettet på de apokalyptiske tegn og den politiske utviklingen, enn på sin egen farlige situasjon. Dette tør være en av hovedårsakene til at de ikke har oppdaget at lovløsheten allerede har tatt overhånd, og det på en så høyst skremmende måte at knapt noen kunne ha tenkt seg det på forhånd. Nettopp dette at lovløsheten har tatt overhånd, er ganske sikkert årsaken til at vekkelsen her i landet bare ble noe ytre nasjonalt og ikke utviklet seg til å bli en dyp, kristelig omvendelse i ånd og sannhet.

→

Axel B. Svensson på talerstolen

Etter noen stormfulle år til sjøs ble Axel B. Svensson (1879-1967) som ung folkeskolelærer omvendt til Gud. Han ble kalt til predikant og fikk tidlig atskillige oppdrag i den evangelisk-lutherske misjonsvirksomhet som har sine røtter i den rosenianske vekkellesbevegelsen. Sitt arbeid som leder for misjons-selskapet «Bibeltroga Vänner» og predikant i Roseniuskyrkan i Stockholm kombinerte han med redigering av tidsskriftet «Nya Väktaren», der han førte en kompromissløs kamp mot bibelkritikken, men også «lärde Sveriges präster vad rättfärdiggörelsen genom tron är för något» (Biskop Bo Giertz).

Lovløshetens tegn

Freiseren sa: «Og fordi lovløsheten tar overhånd, skal kjærligheten bli kald hos de fleste» (Mat 24:12).

Vi har allerede påpekt at de fleste av dagens samfunn har overflod av lover og forordninger. Ytre sett kan vi vel ikke si at noen land i verden er anarkistiske eller lovløse, og de mest antikristelige land er vel de som har flest lover, og som opprettholder dem med den blodigste strenghet. Vi har også grunn til å legge merke til Paulus' ord om at lovløsheten først fremtrer som en *skjult* hemmelighet (2Tes 2:7). Men brudd på borgerlige samfunnslover og det som gjelder de store massene, skjer aldri i hemmelighet, så

det må være en farligere lovløshet Paulus snakker om. Vi bør også huske at Den Hellige Skrift vanligvis ikke kaller menneskelige forordninger for en «lov», men benevner dem som vedtekter og menneskebud.

De gamle fortolkerne har sikkert rett som forsto Kristi og Paulus' ord om lovløshet som *å forlate Guds hellige lov*. Og en bør nok erkjenne at i vår tid har en mer og mer satt overtredelsen av Guds lov i system.

Dypest sett kan likevel ikke denne form for lovløshet være det Kristus forutsier som den siste tids særskilte tegn, for hvordan skulle manges overtredelser av Guds lov uvilkårlig føre til kjærlighetskulde hos de fleste? Og vi

hevder – atter en gang – Paulus understreker at lovløsheten var virksom allerede på hans tid. Likevel fikk ikke lovløsheten overhånd, og den personlige antikrist trådte heller ikke frem da. Men ondskap og vanlig ugudelighet, samt forakt for lov og rett, var på apostelens tid svært vanlig og påtagelig, slik tilfellet har vært under alle følgende tider inntil vår egen.

Apostelen sier at «dommen skal begynne med Guds hus» (1Pet 4:17). Dette utsagnet bør lede oss til å dra den slutning at tegnene som skal vise seg gjelder Guds forsamling, mer enn å rette oppmerksomheten utad. For den kristne bør verden først og fremst være et misjonsfelt. Vi burde ikke i så stor utstrekning som det dessverre ofte blir gjort, anvende tilstanden ute i verden som en slags ledestjerne ved tolkningen av profetiene. For de viktigste av alle varselstegn er de som fremtrer innen forsamlingen. Vi bør også legge merke til at Kristus tydelig sier at når lovløsheten tar overhånd, skal kjærligheten bli kald, og dette sier oss at han taler om de kristne, for ingen steder i Skriften fremstilles verden som glødende av kjærlighet.

Innen menigheten

Kanskje virker det sjokkerende, med det er nok faktisk slik at den lovløshet som på Paulus' tid var virksom som en hemmelighet, og som frem mot endetiden skal få overhånd, skal forekomme innenfor den kristne forsamlingen og ikke bare hos den grove, ville verden. Men den tiden har aldri

vært, og kommer aldri, da de sanne kristne gjør seg allment kjente som overtredere av samfunnets lover og forordninger, for en kristen er i virkeligheten en god og lovlydig borger. Vi har derfor all grunn til å innse at Frelseren og hans apostel ikke taler om lovløshet mot samfunnets lover først og fremst.

Her stanser mange i undring og spør om vi da mener at de kristne noen gang skulle komme til å tilsidesette Guds lov mer enn samfunnets lover. Før vi kommer med noe svar, ønsker vi å fremholde at det ikke er helt likegyldig om vi her taler om *de kristne* eller om vi tenker på *de kristne forsamlinger*. For i sistnevnte finnes det dårlige jomfruer, falske medvandrere og villfarne sjeler. Gjennom slike var lovløshetens hemmelighet virksom allerede i aposteltiden, uten at den da fikk overhånd. De lovløse strømningene ble bekjempet, og har siden gjennom århundrene blitt holdt nede av sanne lærere, som forkynte Ordet rett og uavkortet, samt rent og klart.

Lovløsheten i forkynnelsen

Det har sikkert aldri vært så mye kristelig forkynnelse i verden som i vår tid. Men det åndelige livet kan ikke sies å være spesielt sunt og kraftig. Tvert imot er det påtagelig usunt og ganske svakt. Det viser seg på så mange måter.

De fleste kirker og organisasjoner lider av nyresvikt og kan ikke, som de burde, avvise vranglære, men lar den uhemmet virke i sin midte. Og det

legeme som mangler et utskillelsesorgan som fungerer, er ganske visst svært sykt og går snart mot sin oppløsning.

Det må også gjøres oppmerksom på at verden ikke viser de kristne i vårt land noe nevneverdig fiendskap. Dette kan, etter som verden er uomvendt, bare bero på at den ikke kjenner seg spesielt uroet og truffet av de kristne og deres forkynnelse. Det er noe feil med lyset, og saltet kan være fraværende eller svært utvannet. Hva kommer det av? Hva er det som mangler? Svaret på dette spørsmålet blir også svaret på hvorfor det ikke ble noen dyp, åndelig vekkelse i vårt land i løpet av de siste vintermånedene. Og svaret kan gis under henvisning til Kristi ord om lovløsheten som tar overhånd.

Undertegnede hørte en gang en preken som i virkeligheten ikke inneholdt noen som helst villfarelse, men likevel manglet noe vesentlig. Jeg stilte meg spørsmålet: «Hva er det som mangler i denne talen?» Svaret måtte bli: «Lov og evangelium». Men jeg felte ingen dom i mitt sinn, for jeg tenkte at selv en såkalt kristelig tale med litt formaning behøves og kan ha sin berettigelse. Men etterpå kom jeg i undring om det kanskje er blitt alminnelig nå i Sverige, at kristendommens kjerne, *lov og evangelium*, ikke forkynnes. Og så begynte jeg å lytte flere steder. Det jeg hørte forskrekket og bedrøvet meg. Og da jeg en morgen leste Kristi ord: «Og fordi lovløsheten tar overhånd, skal kjærlig-

heten bli kald hos de fleste», stod det med ett flammende klart for meg at akkurat nå holder lovløsheten på å ta overhånd innen Sveriges kristne forsamling, og det til og med fra talerstolene. For Guds hellige lov forkynnes i alminnelighet ikke, men en nøyer seg med formaninger og god moral. Som en konsekvens av dette blir ikke Jesu Kristi evangelium forkynt, men en er fornøyd med å tale litt om Guds godhet og kjærlighet til menneskene.

Her er grunnen til at vårt folk ikke ordentlig våknet opp under vintermånedene, så mennesker i stort antall kunne bli omvendt til den levende Gud. For ingen har noensinne kommet til en rett syndserkjennelse uten ved Guds hellige lov. Og blir ikke syndserkjennelsen rett og dyp, så mennesket ser seg helt og holdent fortapt, blir heller ikke evangeliet mottatt.

Omvendelsens nødvendighet

Det ser ut til at predikantene her i landet over lang tid, helt eller delvis, har glemt de umåtelige viktige sannhetene tidligere generasjoner fikk lære seg utenat allerede i barneskolen. En synes å ha glemt at det er absolutt nødvendig med en sann omvendelse for hver og en som i utroskap har falt ifra sin nådestand, den man ble innsatt i ved den hellige dåp. Det virker som en har lukket øynene for at både anger og tro hører med til omvendelsen. Ingen synder kan komme til en sann anger uten gjennom lovens opplysning, slik at han får erfare Guds vrede i samvittigheten.

Der loven ikke forkynnes, der kan heller ingen synder føres til sann anger. Derfor er det i høyeste grad beklagelig, og rent katastrofalt, at Guds hellige lov har forsvunnet fra dagens forkynnelse. Jeg vet nok at det ennå her og der finnes lærere som forkynner Guds ord rett, men de er få, og de synes å forekomme bare i visse trakter. I storparten av landet forkynnes det sikkert noen kristelige sannheter ennå, både i kirker og misjonshus, men Guds hellige lov er stort sett borte. Lovløsheten er i ferd med å ta overhånd.

Nå ble store deler av vårt folk til en viss grad vekket under vintermånedene, og tusener som sjelden lyttet til en preken, gjorde det da. Men det ble ingen omvendelse av det, for de ble ikke møtt med Guds hellige lov og heller ikke av hans herlige evangelium. De fikk i de fleste tilfellene høre beroligende forklaringer om at Gud er svært god og full av kjærlighet, og at han ikke har tenkt å behandle oss skrøpelige stakkarer for hardt. Videre fikk de høre en del formaninger, som i virkeligheten var ganske lette å etterkomme. Så ble vekkelsesanledningene sløst bort for tusenvis av mennesker. Og deres blod skal Herren en gang kreve av prestenes og predikantenes hånd.

I Ånd og sannhet

Nå er det et faktum, at der Guds lov ikke blir forkynt, der får en heller ikke høre evangeliet i ånd og sannhet. Det finnes visst predikanter som tilbyr evangeliet uten først å ha innskjerpet

loven og dens krav, men slike kommer aldri med noe mer enn evangeliets *ord*. *Ånden* finnes ikke i deres forkynnelse. For evangeliets ånd finnes bare der Guds hellige lov får plass. Og bare den forkynnelse som inneholder *både* evangeliets ord og evangeliets ånd fører til og tenner en rett tro på Kristus.

Vårt folk står i fare for å gå under for evig. Det kan bare reddes ved å vende tilbake til våre fedres hellige og barmhjertige Gud. Han har åpenbart seg på Sinai og Golgata gjennom lov og evangelium. Ingen kan reddes uten gjennom lovens og evangeliets verk i sjelen, og dette verk utføres av Den Hellige Ånd, som gjennom lov og evangelium fører menneskene til en rett kjennskap av synd og nåde.

Kjære brødre, prester og predikanter: Må vi våkne til innsikt om vårt enorme ansvar! La det være slutt med de moderne prekenene, den feministiske tale som virker som bomull på ømme samvittigheter. La oss forkynne Guds hellige lov i all dens umåtelige skarphet! Skjer det, vil vekkelsen komme, ikke ellers. For blir loven forkynt, oppstår det i sjelen et så skrikende behov etter det fulltonende evangeliet, at det blir uunnværlig. Og visst skal Herren sende det til enhver som skriker av tørst etter det.

*Fra heftet «Predikan i ande
och sanning»,
BV-förlag, Stockholm, 1990
Oversettelse: Narve Holmen
Bearbeidelse: Ingar Gangås*

Oppstandelseslivet i Kristus

Av Sigbjørn Agnalt

«Be for oss! For vi trøster oss til at vi har en god samvittighet, og ønsker å gå rett fram i alle ting. Jeg ber dere på en særlig måte om å gjøre dette, for at jeg så meget snarere må bli gitt tilbake til dere. Men fredens Gud, han som i kraft av en evig pakts blod førte fårenes store hyrde, vår Herre Jesus, opp fra de døde, må han gjøre dere dyktige til alt godt, så dere kan gjøre hans vilje, ved at han virker i oss ved Jesus Kristus det som er godt i hans øyne. Ham tilhører æren i all evighet! Amen.»

Heb 13:18-21

Forbønn

Her møter vi en inderlig bønn om forbønn. Det kommer fra en medkristen som er arbeider i Guds rike. I Guds rikes arbeid betyr forbønn noe, det er helt avgjørende ser vi her. «Jeg ber dere på en særlig måte å gjøre dette», ja, hvorfor er det så viktig? Er det ikke slik at alt står til Gud i Guds rike? Jo, alt står til Gud, men allikevel ser vi her at forbønnen har avgjørende betydning for hvordan det vil gå med han som skriver dette. Hva han kan utrette i Guds rike.

Hvorfor er det slik? S. D. Gordon svarer: «Bønnene våre kan ikke forandre Guds planer for oss. For alt godt og rett vi kunne be om, har Gud allerede planlagt for oss. Men bønn forandrer Guds handlinger. For han kan ikke gi oss noe mot vår vilje. Først når

vi i bønnen viser at vi er villige til å ta imot det, gir vi ham anledning til å utføre det han for lengst har planlagt for oss».

Ole Hallesby sier det slik: «Bønn er å lukke Jesus inn». Derfor betyr bønnen så mye, den er med og åpner for Guds handling for oss og med oss.

Derfor vil også vi si: be for oss! Be for forkynnerne, bibelskolelærerne, misjonærene, foreningsformennene, lederne, dine medkristne! Gjør vi det, blir vi medarbeidere for høstens Herre på hans innhøstning.

Oppreist med Kristus

Det er en bestemt årsak til at vi skal gjøre dette, sier Ordet videre: – For Gud har ført vår stedfortreder og store hyrde, Jesus Kristus, opp fra de døde. Og det har han gjort i kraft av en evig pakts blod, det vil si i kraft av forsoningen. Jesu blod utslettet all vår synd. Derfor reiste Gud ham opp til et nytt liv for Gud. Jesu oppstandelse er det store som har skjedd oss, for da Jesus ble reist opp var han vår stedfortreder. Derfor står det i Ef 2:5 at Gud «har gjort oss levende med Kristus». Jesu oppstandelse betyr et nytt liv hvor vi skal få leve for Gud – ved tro.

Dette livet er ikke en form for prestasjon eller disiplin. Det er et gaveliv. For hvordan skjer det at vi får leve for Gud? Det skjer ved at *han* gjør oss dyktige. Så kommer det ikke av vårt

Teoretisk kristendom

Av Hans Erik Nissen

Hvorfor blir kristendommen så teoretisk?

Det er utrolig hvor mye hos nåtidens kristne som minner om fariseismen på Jesu tid. Fariseerne satte alt inn på å verne Guds eget folk mot det moralske frafall, som truet folket innenfra. Den gangen var man også fullstendig klar over at det ikke var den romerske okkupasjon, tvang og tyranni som var den største fare. Men det var som nå, den moralske oppløsning i tankegang og levevis, det hedenskapet brakte med seg til den ene etter den andre i Guds eget folk.

Hva gjorde man da? Jo, man startet en moralsk opprustning. Akkurat det samme gjør man i dag. En fornyet etisk interesse merkes på mange fronter. Kristne mennesker både utformer og underskriver protester i fortlivte forsøk på å demme opp mot denne syndens flodbølge, det som i dag holder på å snu opp ned på alle tid-

ligere verdier. Samtidig er det en lammende følelse av avmakt som brer seg. Noen legger merke til våre protester, men man retter seg ikke noe særlig etter dem.

Loven forkynt til forbedring – ikke til død

Man forkynner loven, hvis da loven blir forkynt, til innvendig forbedring. Guds ord oppfordrer oss til å formane hverandre. Det finnes mange formaninger i Guds ord og vi skal legge øre til alle. En kristen kan ikke velge og vrake i Guds ord etter eget forgodtbefinnende. Allikevel er det grunn til å peke på den fare at man i dag, i langt større grad enn før, forkynner loven til forbedring i stedet for til død! Dette truer selve troens grunnlag. Mange er mer opptatt av å bygge en festning mot alt det nedbrytende, enn av å holde fast ved artikkel 4 i Augustana. Luther sa at kirken sto og falt med denne! →

strev, nei, for det er han som arbeider, vi er hans arbeid! Han gjør oss dyktige til alt godt, så vi kan gjøre hans vilje. På den måten blir det mulig. Han gjør det ved at han virker i oss ved Jesus Kristus. Så er det én ting som betyr noe, at vi er i Jesus ved troen. Så kan vi la alt strev fare og alle våre krumspring for å utføre det gode. I stedet får vi gjøre som Jesus sier i Mat 11:28: «Kom til meg alle dere som strever og

har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile». For det er hvilen i Kristus som er alle gode gjerningers mor. Alt selvstrev fører ikke til noe godt, det fører bare til kjødets onde gjerninger. Men i Kristus virker Gud det som er godt i hans øyne.

For i Guds rike er det slik at ham tilhører æren, ham alene, i all evighet! Amen.

L&E

Denne artikkel lærer også at mennesket ikke kan rettferdiggjøres for Gud ved egne krefter, fortjenester eller gjerninger, men at de rettferdiggjøres uforskyldt for Kristi skyld ved troen, når de tror at de tas til nåde, og at syndene forlates for Kristi skyld, han som ved sin død har gjort fyldest for våre synder. Denne tro tilregner Gud som rettferdighet for seg, Rom 3 og 4.

Hvordan verner vi denne artikkel, som er selve hjertet i den kristne tro? Det skjer bare ved forkynnelsen av lov og evangelium – og vel og merke *ikke* ved en lovforkynnelse som sikter på å forbedre, men på å lukke munnen og til å stå skyldig for Gud.

Hvordan får jeg syndserkjennelse?

Mange forveksler *erkjennelsen* av synd med *følelsen* av synd. Ofte går følelsen inn i erkjennelsen, men syndserkjennelsen er mye mer omfattende enn følelsen. Synden er først og fremst arvesynd. Den kan jeg ikke umiddelbart forstå. Et menneske opplever sin vilje som fri, men den er trellbundet. Du gjør synd fordi du er en syndens trell. Som vi er i oss selv, er vi ikke *syke* av synd, men vi er *døde* av synd. Det gjelder den dypest falne og den største helgen. Det er ingen forskjell. Det sier *Gud!*

Synden er ikke først og fremst i den ytre handling, men i hjertet! Og det er det mest bedrageriske av alt. Det er *uhelbredelig*. Der er det ingen frykt for Gud, ingen tillit til ham. I stedet raser begjæret, det vil si all menneskelig egoisme, også i åndelig henseende.

Uansett hvor store åndelige fremskritt jeg måtte gjøre, er det bildet sant som Guds ord tegner av meg i Romerbrevet (3:10-18): «Det er ikke én rettferdig, ikke en eneste. Det er ikke én som er forstandig, det er ikke én som søker Gud. Alle er veket av, alle sammen er blitt udugelige. Det er ikke noen som gjør det gode, ikke en eneste. Deres strupe er en åpen grav, de bruker sin tunge til svik, ormegift er under deres lepper. Deres munn er full av forbannelse og bitterhet. Raske er deres føtter til å utøse blod. Ødeleggelse og elendighet er det på deres veier. Freds vei kjenner de ikke. Guds-frykt er ikke for deres øyne».

I meg bor intet godt

Hvis det ikke igjen og igjen forkynnes at slik *er* jeg, misforstår jeg Guds dom over det ugudelige mennesket. Jeg tror at denne dom bare er rettet mot dem som er fiender av Gud.

Men ordene er først og fremst rettet mot *meg*. For Guds ansikt er det ingen forskjell. På tross av troens frukter i mitt liv, er det ikke skjedd noen forvandling av mitt gamle hjerte.

Det forandres aldri

*Vårt hjerte er vel ringe,
dog lar det seg ei tvinge,
til lydighet å bringe,
om hele jordens vekt og makt
med kraft ble på det lagt.
Om Moses med sin hammer,
det både slår og rammer,
dog ennå før han sluttet har,
så er det som det var.*

→

Det hvitner mot høsten

Du som er eldre enn meg har sikkert minner fra tidligere tider da vekkelsene gikk over landet, og da kirkelederne var rettroende og møtte liberalteologi og villfarelse med makt og stor myndighet. Da var det virkelig vekkelse. Så kommer motløsheten så lett, kanskje mest hos deg som forkynner Guds ord. Forsamlingene er mindre enn før. Alt virker så stengt. Det er så tungt at du undres på om det er mulig at noen kan bli frelst. Det skjer ingen ting.

Jeg gikk og ventet på at frøene jeg hadde sådd skulle begynne å spi-

re. Hadde vinteren vært for streng og hard med dem? Lenge så det ut som at det bare var ugras. Slik er det også med Guds rike. Det blir lenge å vente. Noen ganger får du kanskje ikke se frukt av det du sådde her på jord. Da sier Jesus: «Løft deres øyne og se markene, de er alt hvite til høst! Den som høster, får lønn, og han samler inn grøde til evig liv, for at både den som sår og den som høster, kan glede seg sammen» (Joh 4:35-36).

Marcus Söderberg

Da det er slik, er det en salme jeg må synge til min siste dag:

*Av dypest nød, o Gud, til deg,
mitt bange rop jeg vender,
bøy nådig øret ned til meg,
hør bønner jeg opp sender!
For om du ville se derpå,
hva synd og urett vi begå,
da måtte vi fortapes. (M. Luther)*

En kristen når aldri lenger enn til bønner: Gud vær meg synder nådig!

Jesus sier at mange kommer til å peke på sin egen kristendom på dommens dag. Men det forferdelige er, at *han* ikke kjenner dem. De har sikkert innrettet deres liv på forbilledlig vis. De har vært moralske støtter i en mørk og vanskelig tid. Noen av dem har på særlig vis vært bærere av Guds

kraft. Men hva hjelper det, når det allikevel ender med en evighet uten Gud og uten håp?

Forkynnens viktigste oppgave

Ikke noe er viktigere enn å forkynne slik at fortvilelsens rop: «Gud, vær meg synder nådig!» blir livslangt. Derfor må Guds ords bilde av meg, som jeg er i meg selv, bestandig males for mine øyne. Forkynnelsen må skape syndserkjennelse og holde den levende. Skjer ikke det, glir jeg umerkelig over i det bilde av meg selv, som jeg får når jeg sammenligner meg med det åpenbare forderv og frafall vi møter fra alle sider. Det bildet er livsfarlig. Det får nådehungeren til å dø. Sammen med det ebber livet langsomt ut.

L&E

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

«Velt alle dine veier...»

Av Mia Hallesby

Paul Gerhardt (1607-1676), som var prest i Berlin, har skrevet mange vakre salmer.

Han kom i unåde hos sin fyrste, fordi han ikke ville underskrive en bestemmelse som stred mot hans samvittighet. Han ble avsatt fra sitt embete og måtte forlate byen.

Men han mistet ikke motet. Han stolte på Herren og reiste med sin familie for å finne seg en stilling et annet sted.

Mens de oppholdt seg i en liten by, ble hans hustru så overveldet av sorg og bekymring at hun brast i heftig gråt. Gerhardt forsøkte å trøste henne og nevnte flere av de mange, rike løfter i Bibelen, blant annet også dette: «Sett din vei i Herrens hånd og stol på ham! Han skal gjøre det» (Sal 37:5).

Men hun lot seg ikke trøste. Da gikk han ut i hagen for å være alene og tale med Gud om det som lå så tungt på ham.

Styrket ved denne bønnen diktet han etterpå den salmen som er blitt så mange mennesker til trøst og hjelp:

*Velt alle dine veier
og all din hjertesorg,
på ham som evig eier
den hele himlens borg.
Han som kan stormen binde
og bryte bølgen blå.
Han skal vel også finne,
den vei hvor du skal gå.*

(Sb 386:1)

Da han var ferdig, gikk han tilbake til sin hustru og leste høyt for henne hva han hadde skrevet. Og den vakre salmen, som er så rik på tro og tillit, gjorde sin virkning. Hun holdt opp å gråte og fikk igjen sette sin vei i Herrens hånd og stole på ham.

*«300 fortellinger»,
Indremisjonsforlaget, 1946*